

Założenia
projektu ustawy o utworzeniu Funduszu Wzajemnej Pomocy w Stabilizacji
Dochodów Rolniczych.

Celem projektowanej ustawy jest prawne uregulowanie utworzenia Funduszu Wzajemnej Pomocy w Stabilizacji Dochodów Rolniczych, zwanego dalej Funduszem, z którego będą wypłacane rekompensaty z tytułu obniżenia dochodów producentów rolnych sprzedających zboża, rzepak, rzepiku, strączkowe, kukurydzę, owoce i warzywa, tytoń, chmiel, ziemniaki, buraki cukrowe, truskawki, mleko oraz żywe świnie, bydło, konie, owce, kozy, króliki, drób, będących zwierzętami gospodarskimi w rozumieniu przepisów o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich, oraz ryb, zwanych dalej „produktami rolnymi” na podstawie co najmniej trzyletnich umów sprzedaży, w tym prowadzących zorganizowaną działalność rolniczą w formie grup producentów i ich związków.

Producenci rolni dokonują sprzedaży wyprodukowanych przez siebie produktów rolnych na rzecz podmiotów prowadzących działalność w zakresie skupu, uboju lub przetwórstwa produktów rolnych na podstawie umów, w tym umów kontraktacji uregulowanych w ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2014 r. poz. 121). Zgodnie z Kodeksem cywilnym przez umowę kontraktacji producent rolny zobowiązuje się wytworzyć i dostarczyć kontraktującemu oznaczoną ilość produktów rolnych określonego rodzaju, a kontraktujący zobowiązuje się te produkty odebrać w terminie umówionym, zapłacić umówioną cenę oraz spełnić określone świadczenie dodatkowe, jeżeli umowa lub przepisy szczególne przewidują obowiązek spełnienia takiego świadczenia. Umowy kontraktacji, podobnie jak inne umowy sprzedaży, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, są umowami cywilno-prawnymi, zawieranymi przez strony dobrowolnie oraz kształtowanymi, w ramach obowiązujących przepisów prawa, w sposób przez strony uzgodniony.

Z Funduszu będą wypłacane rekompensaty producentom rolnym w rozumieniu przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, sprzedającym swoje produkty rolne na podstawie umów w przypadku:

- 1) spadku dochodów w gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powyżej 30 % w stosunku do średniego rocznego dochodu z ostatnich trzech lat lub trzech lat w ramach ostatnich pięciu lat, z wyłączeniem wartości najwyższej i najniższej. Spadek dochodów skutkujący wypłatą rekompensat z Funduszu może być spowodowany:
 - skutkami niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, których ryzyko wystąpienia nie obejmuje ubezpieczenie realizowane w ramach ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich i które pogarszają warunki prowadzenia produkcji rolniczej,
 - wprowadzonymi ograniczeniami weterynaryjnymi i fitosanitarnymi na skutek chorób roślin i zwierząt,
 - spadkiem cen produktów rolnych;
- 2) braku zapłaty od podmiotu prowadzącego działalność w zakresie skupu, uboju lub przetwórstwa za sprzedane produkty rolne.

Według Spisu Rolnego z 2010 r. liczba gospodarstw rolnych w Polsce wynosi 2.278.000, w tym gospodarstw rolnych o powierzchni powyżej 1 ha – 1.583.000. Natomiast powierzchnia upraw rolnych wynosiła 13.976 tys. ha, w tym zasiewy i sady – 10.510 tys. ha oraz trwałe użytki zielone – 3.141 tys. ha. Pogłowie poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich wynosi: bydła – 5.761 tys. szt. (6.282 tys. szt. wg stanu na 31.12.2013), świń – 15.278 tys. szt. (12.749 tys. szt. wg stanu na 31.12.2013), owiec – 268 tys. szt. (237 tys. szt. wg stanu na 31.12.2013), koni – 264 tys. szt., kóz – 117 tys. szt. (37 tys. szt. wg stanu na 31.12.2013), królików – 632 tys. szt. oraz drobiu – 176.488 tys. szt.

Znaczący spadek dochodów następuje na skutek ograniczeń w produkcji rolnej wprowadzonych w ramach działań zapobiegających wystąpieniu lub rozszerzeniu chorób roślin i zwierząt. Przykładem tego może być notyfikowany w roku bieżącym do Komisji Europejskiej oraz zgłoszony do organizacji międzynarodowych przypadek afrykańskiego pomoru świń (ASF) u dzików w Polsce. Na określonych obszarach wprowadzone zostały zakazy i nakazy mające na celu m.in. zabezpieczenie znajdujących się na tym terenie gospodarstw utrzymujących świnię przed zawleczeniem wirusa ASF. Unijne przepisy związane ze zwalczaniem zakaźnych chorób zwierząt lub roślin są bardzo restrykcyjne. Zostały one zaimplementowane do prawa polskiego, w tym w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o

ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt oraz ustawie z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2008 r. Nr 133, poz. 849 z późn. zm.). Ww. ustawa o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt przewiduje możliwość wydania, stosownie do sytuacji, rozporządzeń powiatowych lekarzy weterynarii lub wojewodów, wprowadzających szereg zakazów i nakazów skutkującymi stratami ekonomicznymi w gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej prowadzących produkcję zwierzęcą.

Straty poniesione w produkcji zwierzęcej i roślinnej wskutek wystąpienia chorób powinny być producentom rolnym zrekompensowane, gdyż powoduje je czynnik niezależny od producenta rolnego.

Czynnikami znaczących spadków dochodów producentów rolnych są spadki cen rynkowych produktów rolnych. Obserwowany brak powiązań producentów rolnych z giełdami rynkowymi uniemożliwia ubezpieczenie transakcji, a tym samym praktycznie uniemożliwia zabezpieczenie się rolników od wystąpienia ryzyka spadku cen produktów rolnych.

Kolejną przyczyną spadku dochodów producentów rolnych może być również nieregulowanie należności przez podmioty skupujące produkty rolne.

W celu wzmocnienia możliwości prawnych otrzymania przez rolników zapłaty za sprzedane produkty rolne w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2011 r. Nr 177, poz. 1054) zawarto przepisy, zgodnie z którymi zryczałtowany zwrot podatku zwiększa u nabywcy produktów rolnych kwotę podatku naliczonego w rozliczeniu za miesiąc, w którym dokonano zapłaty pod warunkiem, że:

- 1) nabycie produktów rolnych jest związane z dostawą opodatkowaną,
- 2) zapłata należności za produkty rolne, obejmująca również kwotę zryczałtowanego zwrotu podatku, nastąpiła na rachunek bankowy rolnika ryczałtowego nie później niż 14 dnia, licząc od dnia zakupu, z wyjątkiem przypadku gdy rolnik zawarł umowę z podmiotem nabywającym produkty rolne określającą dłuższy termin płatności,
- 3) w dokumencie stwierdzającym dokonanie zapłaty należności za produkty rolne zostaną podane numer i data wystawienia faktury potwierdzającej nabycie tych produktów albo na fakturze potwierdzającej zakup produktów rolnych podano dane identyfikacyjne dokumentu stwierdzającego dokonanie zapłaty.

Należnościami za towary i usługi dostarczone rolnikowi ryczałtowemu są również potrącenia z tytułu spłat rat pożyczek i zaliczek udzielonych rolnikowi ryczałtowemu dostarczającemu produkty rolne, dokonane przez podatnika nabywającego te produkty pod warunkiem, że:

- 1) zaliczka została przekazana na rachunek bankowy rolnika ryczałtowego, a na fakturze potwierdzającej zakup produktów rolnych podano dane identyfikacyjne dokumentu potwierdzającego dokonanie tej wpłaty,
- 2) raty i pożyczki wynikają z umów zawartych w formie pisemnej.

Powyższe uregulowania nie gwarantują jednak uzyskania zapłaty przez producentów rolnych za sprzedane produkty rolne w sytuacji trudności finansowych odbiorców i ich niewypłacalności. Odzyskanie należności za sprzedane produkty rolne nie zawsze jest także możliwe w wyniku postępowania upadłościowego na podstawie ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. z 2012 r. poz. 1112, z późn. zm.), pomimo, iż w świetle tych przepisów należności rolników z tytułu umów o dostarczenie produktów z własnego gospodarstwa rolnego należą do drugiej kategorii należności podlegających zaspokojeniu z funduszków masy upadłościowej.

A zatem zachodzi potrzeba wprowadzenia rozwiązań systemowych umożliwiających producentom rolnym uzyskanie w sytuacjach kryzysowych, przed wystąpieniem których nie mogą wykupić polisy ubezpieczeniowej, rekompensat do 70 % utraconych dochodów w celu kontynuowania przez nich produkcji rolnej, spłaty ciężących na nich zobowiązań lub kredytów oraz na zaspokojenie bieżących potrzeb życiowych rodziny.

W ustawie proponuje się uregulowanie utworzenia, zasad finansowania, oraz funkcjonowania Funduszu, oraz zakresu i trybu finansowania:

- rekompensat – w przypadku spadku dochodów w gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powyżej 30% średniego rocznego dochodu z ostatnich trzech lat lub trzech lat w ramach ostatnich pięciu lat, z wyłączeniem wartości najwyższej i najniższej;
- należności producentów rolnych w związku z niedokonaniem przez podmiot prowadzący działalność w zakresie skupu, uboju lub przetwórstwa produktów

rolnych, zwanych dalej „podmiotem, który jest niewypłacalny”, zapłaty za sprzedane produkty rolne.

Fundusz będzie wyodrębnionym rachunkiem bankowym administrowanym przez Agencję Rynku Rolnego (ARR), przy czym środki zgromadzone na rachunku nie będą środkami publicznymi w rozumieniu przepisów o finansach publicznych. Do dysponowania środkami Funduszu będzie ustawowo upoważniony Prezes ARR na podstawie uchwał komisji zarządzającej. Prezes ARR zapewnia obsługę prawną oraz techniczno-biurową Funduszu oraz komisji zarządzającej. Koszty związane z realizacją zadań przez ARR są pokrywane ze środków Funduszu.

Do wpłat na Fundusz w wysokości 0,2% wartości netto nabywanych produktów rolnych obowiązane będą podmioty skupujące produkty rolne w celu ich przetworzenia lub odsprzedaży oraz przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą w zakresie uboju zwierząt gospodarskich. Podmioty skupujące oraz przedsiębiorcy naliczają i pobierają od producentów rolnych, wpłaty na Fundusz z należności za sprzedawane przez producentów rolnych produkty rolne na podstawie faktur, nie później niż w terminie 14 dni od dnia ich wystawienia. Podmioty prowadzące działalność w zakresie skupu, uboju lub przetwórstwa produktów rolnych nabywające produkty rolne po dokonaniu na rzecz Funduszu wpłaty środków będą przekazywać ARR pisemne miesięczne oświadczenie zawierające informację o wysokości dokonanych wpłat zawierające w szczególności:

- 1) nazwę, siedzibę i adres albo imię, nazwisko, miejsce zamieszkania i adres producenta rolnego od którego zakupiono produkty rolne,
- 2) określenie wartości i rodzaju produktu rolnego, od którego naliczono i dokonano wpłaty,
- 3) kwotę wpłaty przekazaną na rachunek Funduszu.

Podmioty prowadzące działalność w zakresie skupu, uboju lub przetwórstwa produktów rolnych nabywające produkty rolne pisemne oświadczenie będą składać do 10 dnia miesiąca po upływie miesiąca którego dotyczy oświadczenie.

Ze środków Funduszu będzie wypłacana producentom rolnym:

1. Rekompensata za zmniejszenie dochodów z produkcji rolnej spowodowane nieubezpieczonymi skutkami zjawisk atmosferycznych, wprowadzonymi ograniczeniami w produkcji rolnej w celu zapobiegania

rozszerzaniu się chorób zwierząt lub roślin oraz spadkiem cen na produkty rolne.

2. Rekompensata na pokrycie części należności netto za dostarczone produkty rolne w razie niemożności ich zaspokojenia przez podmiot, który jest niewypłacalny, tj. gdy:

1) sąd upadłościowy na podstawie przepisów prawa upadłościowego i naprawczego wyda postanowienie o:

- a) ogłoszeniu upadłości podmiotu obejmującej likwidację majątku dłużnika,
- b) ogłoszeniu upadłości podmiotu z możliwością zawarcia układu,
- c) zmianie postanowienia o ogłoszeniu upadłości z możliwością zawarcia układu na postanowienie o ogłoszeniu upadłości obejmującej likwidację majątku dłużnika,
- d) oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości podmiotu, jeżeli jego majątek nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania,
- e) oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości w razie stwierdzenia, że majątek dłużnika jest obciążony hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym lub zastawem skarbowym w takim stopniu, że pozostały jego majątek nie wystarczy na zaspokojenie kosztów postępowania,
- f) umorzeniu postępowania upadłościowego obejmującego likwidację majątku upadłego, jeżeli:
 - majątek pozostały po wyłączeniu z niego przedmiotów majątkowych dłużnika obciążonych hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym lub zastawem skarbowym, nie wystarczy na zaspokojenie kosztów postępowania,
 - wierzyciele nie złożyli w wyznaczonym terminie zaliczki na koszty postępowania,

2) sąd zagraniczny wyda orzeczenie, zgodnie z którym nie zostaje wszczęte postępowanie upadłościowe z uwagi na stwierdzenie definitywnego zamknięcia podmiotu, który jest niewypłacalny albo z powodu niewystarczalności aktywów na zaspokojenie kosztów tego postępowania,

- 3) sąd upadłościowy zgodnie z przepisami prawa upadłościowego i naprawczego dotyczącymi międzynarodowego postępowania upadłościowego wyda postanowienie o uznaniu głównego zagranicznego postępowania upadłościowego wszczętego wobec podmiotu zagranicznego z Danii lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, który jest niewypłacalny,
- 4) organ sądowy lub każdy inny właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej, z wyłączeniem Danii, uprawniony do wszczęcia postępowania upadłościowego wyda, zgodnie z art. 3 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1346/2000 z dnia 29 maja 2000 r. w sprawie postępowania upadłościowego (Dz. Urz. WE L 160 z 30.06.2000, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 19, t. 1, str. 191, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1346/2000”, orzeczenie:
 - a) o wszczęciu wobec podmiotu, który jest niewypłacalny, lub podmiotu zagranicznego, który jest niewypłacalny, postępowania upadłościowego, o którym mowa w art. 2 lit. a lub c rozporządzenia nr 1346/2000, oraz powoła zarządcę,
 - b) zgodnie z którym nie zostaje wszczęte postępowanie upadłościowe z uwagi na stwierdzenie definitywnego zamknięcia podmiotu, który jest niewypłacalny, albo z powodu niewystarczalności aktywów na zaspokojenie kosztów tego postępowania,
- 5) sąd upadłościowy wyda, zgodnie z art. 3 ust. 2 i 4 rozporządzenia nr 1346/2000, orzeczenie o ogłoszeniu upadłości podmiotu zagranicznego, który jest niewypłacalny, mające skutki ograniczone do majątku dłużnika znajdującego się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Producentowi rolnemu zostanie wypłacona rekompensata stanowiąca nie więcej niż 70%:

- kwoty obniżenia dochodu;

- należności netto za sprzedane produkty rolne, wynikająca z załączonych faktur, która nie została uregulowana przez podmiot, który jest niewypłacalny.

Jeżeli należności na rzecz producentów rolnych powstały po dacie niewypłacalności podmiotu, który jest niewypłacalny – podmiot, który jest niewypłacalny, syndyk lub inna osoba sprawująca zarząd nad majątkiem podmiotu zobowiązana będzie do sporządzenia i złożenia do dyrektora oddziału terenowego ARR wykazu uzupełniającego producentów rolnych wraz z kwotami netto należności za sprzedane produkty rolne.

ARR przed dokonaniem wypłaty środków Funduszu wystąpi do podmiotu, który jest niewypłacalny, o potwierdzenie braku wypłaty z tytułu należności za sprzedane produkty rolne. W przypadku braku odpowiedzi od podmiotu, który jest niewypłacalny, ARR zwróci się do właściwego urzędu kontroli skarbowej o udzielenie informacji zgodnie z danymi zawartymi w ewidencji księgowej.

W przypadkach niewypłacalności, o których mowa w pkt 3–5 części projektu założeń określających moment powstania niewypłacalności (str. 4 i 5), ARR będzie dokonywała wypłaty producentom rolnym płatności po stwierdzeniu:

- 1) wydania przez sąd upadłościowy postanowienia o uznaniu głównego zagranicznego postępowania upadłościowego wszczętego wobec podmiotu zagranicznego z Danii lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, który jest niewypłacalny,
- 2) ukazania się w Monitorze Sądowym i Gospodarczym obwieszczenia zarządcy, w rozumieniu art. 2 lit. b rozporządzenia nr 1346/2000 o wydaniu orzeczenia o wszczęciu postępowania upadłościowego,
- 3) uzyskania dokumentów (odpisu orzeczenia, zgodnie z którym nie zostało wszczęte postępowanie upadłościowe, uwierzytelnionego tłumaczenia tego orzeczenia na język polski oraz informacji sporządzonej w języku polskim, w szczególności o istotnej treści wydanego orzeczenia i dacie jego wydania) od osoby upoważnionej w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej do reprezentowania podmiotu zagranicznego, który jest niewypłacalny, w oddziale lub przedstawicielstwie.

W przypadku niespełnienia przez producenta rolnego warunków do udzielenia pomocy na pokrycie części należności netto za sprzedane produkty rolne, dyrektor oddziału terenowego ARR będzie wydawał decyzję administracyjną o odmowie wypłaty środków Funduszu, podając przyczyny tej odmowy.

Wniosek o rekompensatę producenci rolni będą składali do dyrektora oddziału terenowego ARR właściwego ze względu na siedzibę producenta rolnego.

Wniosek producenta rolnego powinien zawierać w szczególności:

- 1) imię i nazwisko, miejsce zamieszkania i adres albo nazwę, siedzibę i adres producenta rolnego,
- 2) numer producenta rolnego w krajowym systemie ewidencji producentów rolnych, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, jeśli został nadany,
- 3) numer PESEL,
- 4) kwotę:
 - a) utraconych dochodów na skutek spadku cen, wprowadzenia ograniczeń związanych z chorobami zwierząt lub roślin lub nieubezpieczonych zjawisk atmosferycznych wraz z wynikami pełnej lub uproszczonej rachunkowości rolnej z roku, w którym wystąpił spadek dochodów z produkcji rolnej oraz z trzech poprzednich lat obrotowych lub trzech lat wybranych z pięciu, jeżeli producent rolny zdecyduje się do przyjęcia średniego dochodu z trzech lat z okresu pięcioletniego po wyłączeniu wartości najwyższej i najniższej,
 - b) należności netto, która nie została uregulowana przez podmiot, który jest niewypłacalny za sprzedane produkty rolne wraz z fakturami lub ich kopiami, które nie zostały zrealizowane,
- 5) numer rachunku bankowego.

Do wniosku producent rolny będzie załączał kopię co najmniej trzyletniej umowy sprzedaży.

Wniosek o rekompensatę producenci rolni będą składali w terminie 30 dni od dnia:

- zakończenia roku obrotowego, w którym nastąpił spadek dochodów o więcej niż 30% w stosunku do średniego dochodu z ostatnich trzech lat lub trzech lat z okresu pięciu ostatnich lat, z wyłączeniem wartości najwyższej i najniższej;
- od ustalonej daty niewypłacalności podmiotu.

Wzór wniosku zostanie opracowany i udostępniony przez ARR.

W przypadku braku zapłaty za produkty rolne proponuje się, aby datą niewypłacalności była odpowiednio data wydania postanowienia sądu upadłościowego o ogłoszeniu upadłości podmiotu, który jest niewypłacalny, data postanowienia sądu upadłościowego o oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości, data postanowienia o zmianie sposobu prowadzenia postępowania upadłościowego, data postanowienia sądu upadłościowego o umorzeniu postępowania upadłościowego, data wydania przez sąd zagraniczny orzeczenia, data wydania przez sąd upadłościowy postanowienia o uznaniu zagranicznego postępowania upadłościowego, data wydania orzeczenia przez organ sądowy lub każdy inny właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej, z wyłączeniem Danii, uprawniony do wszczęcia postępowania upadłościowego lub data wydania przez sąd upadłościowy postanowienia o ogłoszeniu upadłości podmiotu zagranicznego, który jest niewypłacalny.

Ponadto niewypłacalność podmiotu zachodziłaby także, gdy w postępowaniu krajowym w razie niezaspokojenia przez podmiot roszczeń z powodu braku środków finansowych:

- 1) minister właściwy do spraw gospodarki wyda, na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, decyzję o zakazie wykonywania działalności gospodarczej przez podmiot zagraniczny, który jest niewypłacalny, w ramach utworzonego oddziału lub przedstawicielstwa z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – w takim przypadku datą niewypłacalności byłaby data wydania decyzji,
- 2) zgodnie z przepisami o swobodzie działalności gospodarczej organ ewidencyjny wykreśli podmiot będący osobą fizyczną z Centralnej Ewidencji i Informacji Działalności Gospodarczej w wyniku zawiadomienia o zaprzestaniu wykonywania działalności gospodarczej lub stwierdzenia trwałego zaprzestania wykonywania przez podmiot działalności gospodarczej – w takim przypadku datą niewypłacalności byłaby data dokonania wykreślenia,
- 3) organ prowadzący rejestr działalności regulowanej wyda decyzję o zakazie wykonywania przez podmiot, który jest niewypłacalny, działalności objętej

wpisem do rejestru – w takim przypadku datą niewypłacalności byłaby data wydania decyzji.

W terminie nie dłuższym niż jeden miesiąc od daty niewypłacalności podmiotu – podmiot, który jest niewypłacalny, syndyk, lub inna osoba sprawująca zarząd nad majątkiem podmiotu, który jest niewypłacalny będzie sporządzać i składać dyrektorowi oddziału terenowego ARR wykaz producentów rolnych wraz z kwotami należności netto za sprzedane produkty rolne w celu wypłaty środków. Jeżeli z Centralnej Ewidencji i Informacji Działalności Gospodarczej nastąpi wykreślenie podmiotu będącego osobą fizyczną, która zmarła – do sporządzenia i złożenia dyrektorowi oddziału terenowego ARR wykazu producentów rolnych wraz z kwotami należności netto za sprzedane produkty rolne zobowiązana będzie osoba sprawująca zarząd nad majątkiem lub spadkobierca. Jednocześnie podmiot, syndyk, lub inna osoba sprawująca zarząd nad majątkiem podmiotu będzie obowiązana do powiadomienia producentów rolnych wykazanych w wykazie o niewypłacalności podmiotu.

W przypadku nieprzekazania przez podmiot, który jest niewypłacalny, syndyka, lub inną osobę sprawującą zarząd nad majątkiem podmiotu wykazu producentów rolnych dyrektorowi oddziału terenowego ARR oraz niepowiadomienia producentów rolnych – podmiot, który jest niewypłacalny, syndyk, lub inna osoba sprawująca zarząd nad majątkiem podmiotu zobowiązana będzie do zapłaty na poczet Funduszu kary pieniężnej w wysokości 10 000 zł. Kara będzie nakładana decyzją Prezesa ARR.

W przypadku wydania w państwach członkowskich Unii Europejskiej lub w państwach członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronach umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, przez organ sądowy lub każdy inny właściwy organ lub sąd zagraniczny orzeczenia dotyczącego nie wszczęcia postępowania upadłościowego z uwagi na stwierdzenie definitywnego zamknięcia przedsiębiorstwa albo z powodu niewystarczalności aktywów na zaspokojenie kosztów tego postępowania w odniesieniu do podmiotu zagranicznego, który jest niewypłacalny – osoba upoważniona w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej do reprezentowania podmiotu zagranicznego, który jest niewypłacalny w oddziale lub przedstawicielstwie będzie zobowiązana do przekazania Prezesowi ARR odpisu tego orzeczenia, uwierzytelnionego tłumaczenia

orzeczenia na język polski oraz informacji sporządzonej w języku polskim, w szczególności o istotnej treści wydanego orzeczenia i dacie jego wydania. Równocześnie osoba upoważniona będzie zobowiązana do powiadomienia producenta rolnego o przekazaniu tych dokumentów.

Wypłata środków z Funduszu na rzecz producentów rolnych z tytułu braku zapłaty za dostarczone produkty rolne będzie powodować z mocy prawa przejście na Fundusz roszczenia wobec podmiotu, który jest niewypłacalny, lub osoby zarządzającej majątkiem podmiotu lub roszczenia do masy upadłości w zakresie kwoty należnej producentowi rolnemu za sprzedane produkty rolne i nie wypłaconej przez podmiot, który jest niewypłacalny. Dochodzone roszczenia z tytułu wypłaconych środków z Funduszu korzystać będą z takiej samej ochrony prawnej, jaką odrębne przepisy przewidują dla należności producentów rolnych.

Prezes ARR będzie mógł określić warunki uregulowania należności wobec Funduszu, w szczególności rozłożyć na raty, odroczyć termin spłaty należności lub odstąpić w całości lub w części od dochodzenia należności, lub umorzyć w całości lub w części należności od podmiotu, który jest niewypłacalny, jeżeli:

- 1) umożliwi to odzyskanie kwoty wyższej, niż gdyby nie podjęto takich czynności,
- 2) dochodzenie spłaty należności jest związane z poniesieniem kosztów znacznie przewyższających wysokość dochodzonej kwoty lub
- 3) osoba fizyczna wykaże, że ze względu na stan majątkowy i sytuację rodzinną, w tym uzyskiwanie dochodu uniemożliwiającego spłacenie należności Funduszu, nie jest w stanie spłacić należności jednorazowo lub w całości, ponieważ spowodowałoby to zbyt dotkliwe skutki dla niej i jej rodziny, w szczególności pozbawiłoby tę osobę i jej rodzinę możliwości zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych.

Ponadto należność Funduszu będzie mogła być umorzona w całości lub w części w przypadkach całkowitej nieściągalności, jeżeli osoba fizyczna zmarła, nie pozostawiając żadnego majątku, lub pozostawiła ruchomości niepodlegające egzekucji i jednocześnie brak jest spadkobierców innych niż Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego.

ARR będzie przedkładała ministrowi właściwemu do spraw rynków rolnych oraz ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych sprawozdania roczne z działalności Funduszu do dnia 31 maja następnego roku.

Przychodami Funduszu będą:

- 1) wpłaty z tytułu sprzedanych przez producentów rolnych produktów rolnych w wysokości 0,2% wartości netto tych produktów,
- 2) zwrotne pożyczki z Banku Gospodarstwa Krajowego, udzielane na okres co najmniej 5 lat, w tym pożyczka w pierwszym roku funkcjonowania Funduszu w wysokości 400 mln zł na zwiększenie kapitału początkowego,
- 3) odsetki bankowe od środków gromadzonych na rachunku bieżącym Funduszu oraz z tytułu oprocentowania lokat,
- 4) zapisy i darowizny,
- 5) środki uzyskane z Funduszu Składowego Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,
- 6) środki odzyskane przez Fundusz z tytułu roszczeń po zapłacie producentom rolnym do 70% należności netto za sprzedane produkty rolne podmiotowi, który jest niewypłacalny.

Gospodarka finansowa Funduszu będzie prowadzona na podstawie:

- 1) zasad gospodarowania środkami Funduszu, które będą określać sposób sporządzania planu finansowego,
- 2) planu finansowego Funduszu, zawierającego informacje o stanie środków na początek i koniec roku (obejmującego środki finansowe, należności).

W zasadach gospodarowania środkami finansowymi Funduszu zostanie określony sposób sporządzania planu finansowego uwzględniający cele realizowane przez Fundusz oraz zakres informacji dotyczących planu finansowego. Natomiast plan finansowy Funduszu będzie zawierał informacje o stanie Funduszu na początek i na koniec roku, obejmującym środki finansowe, należności i zobowiązania oraz planowane kwoty środków na wypłatę rekompensat.

Sprawozdanie z wykonania planu finansowego Funduszu będzie przygotowywał Prezes ARR.

W związku z realizacją przez ARR zadań w zakresie dysponowania środkami Funduszu proponuje się ustalenie kosztów realizacji tych zadań w wysokości 1,5% rocznych wpływów na rzecz Funduszu. Rodzaje kosztów związanych z realizacją przez ARR zadań pokrywanych ze środków funduszu zostaną określi minister właściwy do spraw rynków w drodze rozporządzenia, mając na względzie zapewnienie prawidłowej obsługi Funduszu.

Kontrolę wydatkowania środków Funduszu sprawować będzie komisja powołana ministra właściwego do spraw rynków rolnych na wnioski organizacji, składająca się z:

- 1 członka reprezentującego izby rolnicze, wybrane spośród kandydatów zgłoszonych przez Krajową Radę Izb Rolniczych;
- po 1 członku reprezentującym producentów zbóż, rzepaku, kukurydzy, owoców i warzyw, tytoniu, chmielu, ziemniaków, buraków cukrowych oraz świń, bydła, koni, owiec i kóz, drobiu, wybranych spośród kandydatów zgłoszonych przez ogólnokrajowe organizacje tych producentów albo reprezentującego dostawców hurtowych lub bezpośrednich mleka wybranych przez ogólnokrajowe organizacje zrzeszające dostawców hurtowych lub bezpośrednich.